

FAN, TA'LIM, MADANIYAT VA INNOVATSIYA

[Jild: 03 Nashr: 8 (2024)] ISSN: 2992-8915

www.mudarrisziyo.uz

VIRTUAL MAKONDA YOSHLARNING IJTIMOIIY XAVFSIZLIGI

*Jalilova Muhayyo*¹

¹ Andijon davlat universiteti ijtimoiy iqtisodiyot fakulteti Amaliy psixologiya yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Ijtimoiy tarmoqlar yuqori darajada integratsiya etilgan va ular hamma joyda tadbirlarga, kompaniyalarga, hukumatlarga va insonlar o'rtasida munosabatlarni o'rnatishda katta rol o'ynaydi. Bunday yangiliklar odatda yaxshi qabul qilinadi, lekin ularning aloqalari va turli axborotlarga kirish odatda o'zgarishlarga olib kelishi mumkin. Shu jumladan, bolalarning yoshdagi yaxshi adabiyotlarni tanishishini, ularning tarbiyasi va baxtli tarbiyasi masalalari, ma'lumotlarni himoya qilish, yuqori axborotlarga kirish va ma'lumotlarni tekshirishga qaramay, qimor o'yinlari, axloqsizlik, va boshqa zararli muammolar yaratishga duch kelayotgan axborotni tanishishni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: Internet, kompyuter o'yinlari, yoshlar, jamiyat, ruhiy ta'sir, ijtimoiy xavfsizlik.

Internet bizning hayotimizga mustahkam kirdi. Butunjahon Internet tarmog'iga universal kirish yangi aloqa vositasi - ijtimoiy tarmoqlarning o'sishini oldindan belgilab qo'ydi. Har kuni mamlakatimizning o'n millionlab aholisi V Kontakte, Facebook, Instagram-dan foydalanadilar - ular Internetda ma'lumot materiallarini joylashtiradilar, do'stlar sifatida yangi tanishlar qo'shadilar va qiziqish guruhlariga qo'shilishadi.

Afsuski, ijtimoiy tarmoqlar maydoni noqonuniy harakatlar uchun faol foydalanilmoqda. ISHID safiga yollash, qo'lbola portlovchi qurilmalar yasash Bo'yicha KO'rsatmalar, terrorchi guruhlarini moliyalashtirish uchun mablag'yig'ish uchun bank kartalari raqamlari va Qiwi hamyonlari va qurol sotish - bular eng ommabop V Kontakte maydonida keng tarqalgan hodisalarning kichik bir qismidir. Mamlakatdagi ijtimoiy tarmoq.

Hozirgi vaqtda ommaviy axborot vositalari xavfsizligi sohasida jamiyat uchun asosiy zamonaviy axborot tahdidlaridan biri bu bolalar va o'smirlarni buzg'unchi Internet hamjamiyatlariga jalb qilish, shuningdek, o'z joniga qasd qilish g'oyalarini va "zo'ravonlik madaniyatini" ideallashtiradigan yoshlar harakatlarini ommalashtirishdir (maktab hazillari, kiberbulling va boshqalar). Ijtimoiy tadqiqot davomida talabalarning ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish amaliyoti, onlayn do'stlar bilan uchrashish,

yolg'izlik, tushunmovchilik tuyg'ulari, shuningdek, mamlakatdagi ijtimoiy-siyosiy vaziyatga munosabati, siyosiy tizimni o'zgartirishga tayyorligi haqida so'ralgan.

Tadqiqot talabalarning Internetdagi buzg'unchi tashkilotlarning potentsial ishga yollash faoliyatiga nisbatan zaifligini ko'rsatdi - ijtimoiy tarmoqlardan faol va ochiq foydalanish, Internetda notanish odamlar bilan muloqot qilishga tayyorlik, yolg'izlik, adolatsizlik, shaxsiy nomukammallik, tashkilotlarga qo'shilishga tayyorlik. Moddiy manfaatlarni va'da qiladigan, ijtimoiy munosabatlarni o'zgartirish va hokazo.

Ushbu omillarning mavjudligi buzg'unchi tashkilotlar tomonidan ishga yollash, yoshlardan yangi izdoshlarni jalb qilish uchun ko'plab yashirin imkoniyatlarni ochib beradi - o'z tashkiloti haqida ma'lumot tarqatish uchun ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish, shuningdek, shaxsiy ish uchun virtual tanishish va boshqalar. yangi kelganlarni nazorat qilish; ijtimoiy adolat g'oyalari (dunyo tartibini o'zgartirishga chaqiriqlar), o'z-o'zini takomillashtirish (o'z-o'zini rivojlantirish) imkoniyatlari, moddiy farovonlik va'dalari haqida spekulyatsiya; o'z strategiyalarida an'anaviy diniy tashkilotlar atributlari va milliy istiqloq g'oyalariidan foydalanish.

Shuni ta'kidlash kerakki, yoshlarning "yollash salohiyati" ni aniqlashda faqat sotsiologik va psixologik vositalardan foydalanish etarli emas, shuningdek, yoshlarning virtual hayotining ko'rinishlarini o'rganish kerak: yoshlarning o'zini namoyon qilish; ijtimoiy tarmoqlardagi odamlar (statuslar, avatarlar, vizual tasvirlar, ularning Internetdagi qiziqishlari va boshqalar).Yoshlarning "yollash salohiyati"ni o'z vaqtida aniqlash ularning buzg'unchi tashkilotlarga qo'shilib ketishining oldini olish bo'yicha ishlarni o'z vaqtida amalga oshirishga, shuningdek, allaqachon jalb qilingan yoshlarni qayta ijtimoiylashtirishga (shaxsning yangi jamiyatdagi hayotga moslashishiga) qaratilgan ishlarni o'z vaqtida amalga oshirish imkonini beradi.

Ijtimoiy tarmoqlarning mazmuni ekstremistik qarashlar va kayfiyatlarni shakllantirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'lganligi sababli, birinchi navbatda, u bilan ishlash zarur. Agar ma'lum bir guruhning saytida ekstremistik materiallarning Federal ro'yxatiga kiritilgan material mavjud bo'lsa, Roskomnadzorga guruhning nomi, manzili, taqiqlangan tarkibning nomi, seriya raqami ko'rsatilgan holda shikoyat qilinadi. Federal ro'yxat. Roskomnadzor murojaatda ko'rsatilgan faktlarni tekshirgandan so'ng, resursni bloklaydi. Agar ekstremizm belgilarini o'z ichiga olgan, ammo Ekstremistik materiallarning Federal ro'yxatida bo'lmagan kontent mavjud bo'lsa, ushbu resursni "Ekstremistik faoliyatga qarshi kurashish to'g'risida" gi qonunni buzganligini tekshirish uchun prokuraturaga ariza berish kerak. ”

Guruhlar va ularning sahifalarida joylashtirilgan resurslar bilan ishlagandan so'ng, yoshlar muhiti va guruhlarining alohida vakillari bilan bir qator profilaktik tadbirlarni o'tkazish kerak.Voyaga yetmaganlarning ekstremistik tashkilotlarga jalb etilishining oldini olish borasidagi ishlarning o'ta muhim yo'nalishi ularning interne tarmog'ida mavjudligini o'rganishdir. Ota-ona ishonchli munosabatlarni o'rnatish, bolani tushunish va u bilan birga borish uchun ko'p ma'lumotlarni o'rganishi kerak.u birgalikda hayot davomida. Bu sohaga alohida e'tibor qaratish zarur. Ko'pgina ota-onalar o'z farzandlarini onlayn nazorat qilish uchun zamonaviy ma'lumotlarga yoki ko'nikmalarga ega emaslar.2012 yil 1 sentyabrdan kuchga kirgan "Bolalarni ularning sog'lig'i va rivojlanishiga zarar etkazuvchi ma'lumotlardan himoya qilish to'g'risida" 2010 yil 29 dekabrda 436-FZ-sonli Federal qonuniga muvofiq voyaga etmaganlarning axborot xavfsizligi - bu axborotdan himoya qilish. , shu jumladan, internet tarmog'ida tarqalgan, bolalar va yoshlarning sog'lig'i, jismoniy, ma'naviy va axloqiy rivojlanishiga zarar etkazuvchi.

Internetga qaramlikning alomatleri quyidagilardir:

- ravishda elektron pochta tekshirish uchun obsesif istak;
- keyingi onlayn sessiyani kutish;
- o'tkazish vaqtining ko'payishi;
- Onlayn sarflangan pul miqdorini oshirish.

Agar yaqinlaringiz, jumladan, farzandlaringiz ham kompyuterdan ko'p foydalanishdan ularning sog'lig'iga, o'qishiga, jamiyatdagi munosabatlariga putur yetkazadi, oilada kuchli nizolar kelib chiqadi, deb hisoblasangiz, ushbu muammo bilan shug'ullanuvchi mutaxassislariga murojaat qilishingiz mumkin. Ular dialogni o'rnatishga yordam beradi va giyohvandni muammoning mavjudligini tan olishga va yordam olishga rozi bo'lishga ishontiradi. Yordam maxsus terapevtik guruhlarda ham, statsionar sharoitlarda ham maxsus tibbiy muolajalar yordamida amalga oshirilishi mumkin.

Bolalar va yoshlar bilan ishlaydigan kattalar uchun ota-ona, g'amxo'rlik qiluvchi yoki ko'ngilli bo'lgan eng muhim maqsad bolalar xavfsizligini ta'minlashdir. Ogoh bo'lish va tushunish kerak bo'lgan muhim yo'nalishlardan biri - bu yoshlar kompyuter, planshet yoki smartfonda turli xil virtual muhitlarni qamrab oladi. Turli xil virtual muhitlarni tushunish juda muhim, chunki yoshlar ko'pincha Zoom, Skype, FaceTime va boshqa ijtimoiy media platformalari kabi turli muhitlarda o'zaro muloqot qilishadi.

Yoshlar bilan ishlaydigan barcha ota-onalar va kattalar Michigan State University Extensiondan ushbu beshta maslahatni ko'rib chiqishlari kerak .

- Nega yoshlar virtual muhitga jalb qilinganini tushuning. Yoshlar do'stlari bilan muloqot qilish va ma'lumot almashish, masxarabozlik qilish va boshqa yoshlar bilan tanishish imkonini beradigan har qanday narsaga jalb qilinadi. Ushbu virtual muhitlar ko'pincha bu jihatlarni birlashtiradi, chunki yoshlar bir xil jismoniy makonda bo'lmasdan do'stlari bilan bog'lanishlari mumkin.
- Virtual muhitda foydalanish va ishtirok etish uchun ba'zi asosiy qoidalarni yarating. Bularga faqat uyning umumiy joylarida va hech qachon yotoqxonada bo'lmagan elektron qurilmalardan foydalanish, yoshlarni uyg'otish va harakat qilish uchun eslatma bilan vaqt cheklovlari va ekrandan tashqari ba'zi mashg'ulotlar bilan shug'ullanish kiradi.
- Yoshlar virtual muhitda va ular kim bilan muloqotda bo'lishlari haqida yozishlari uchun jadval yaratishni o'ylab ko'ring. So'ngra, har kuni yoshlardan o'z jadvalidagi har bir bandda nima qilganliklari, kimlar bilan shug'ullanganlari, nimani o'rganganlari, baham ko'rish uchun qiziqarli yangiliklar yoki shu bilan bog'liq biror narsa haqida so'rashga vaqt ajrating.
- Yoshlarga shaxsiy ma'lumotlarini boshqalar bilan baham ko'rmasliklari kerakligini eslatib turing, ayniqsa ular hammani tanimaydigan guruh sozlamalarida. Bunga manzil, telefon raqami, ijtimoiy tarmoqlardagi ekran nomlari, fotosuratlar, yosh va boshqalar kiradi. Shaxsiy ma'lumotlarni baham ko'rmaslik yoshlarni o'zini boshqa birovga o'xshatishlari mumkin bo'lgan boshqalardan himoya qiladi.
- Yoshlar bilan muloqot liniyalarini ochiq tuting. Ularning virtual muhiti haqida gapiring, savollar Bering va tinglang. Qizil bayroq kabi eshitiladigan har qanday narsaga e'tibor bering va chuqurroq qazing. Yoshlarga mas'uliyat bilan shug'ullanishni o'rganishga yordam berish - ularga internetda xavfsiz bo'lishga yordam berishning eng samarali usuli. Doimiy ravishda yoshlarga eslatib turingki, ijtimoiy tarmoq platformasiga e'lon qilingandan keyin hech narsa yo'qolmaydi va bu kelajakda ularni ta'qib qilishi mumkin.

Zamonaviy texnologiyalarga talab yuqori sur'atda o'sib bormoqda. Hayotimizning har bir jabhasida texnologiyalardan unumli foydalangan holda vaqtimizni va naqdimizni tejayotganimiz ayni haqiqat. Ammo biz texnologiyalarning xavfsizlik masalalariga, unda ma'lumotlarning saqlanish normalariga qanchalik e'tibor beramiz?

Ma'lumotlar xavfsizligini ta'minlashda qurilma imkoniyatidan kelib chiqib, maksimal darajada himoya choralarini ko'ring. So'nngi avlod qurilmalarida parol, pin kod yoki turli grafik chizmalar orqali ochishdan tashqari, yuz orqali (Face ID) yoki barmoq izi orqali ochish (Finger ID) funksiyalari ishonchli texnologiyalardan sanaladi. Kimdir qurilmangizdan ruxsatingiz bilan foydalangan taqdirda ham unga xavfsizlik parolini ayt mang. Pul o'tkazmalarini, to'lovlarni amalga oshiradigan dasturlarni, ijtimoiy tarmoqlarni, so'zlashuv ilovalarini ham qo'shimcha himoyalab qo'ying. Shaxsiy qurilmangizni hammaga ham bee'tibor qoldirib ket mang.

Yoshlar butun dunyo bo'ylab onlayn texnologiyalarning rivojlanishiga turtki bo'lmoqda: 2023 yilda 15 yoshdan 24 yoshgacha bo'lgan o'smirlarning 79 foizi Internetdan foydalangan, bu esa dunyo aholisining 65 foizini tashkil qilgan. Internetga ertaroq duchor bo'lgan bolalar ham u erda har qachongidan ham ko'proq vaqt o'tkazishmoqda. Dunyo bo'ylab har yarim soniyada bir bola birinchi marta internetga kiradi. Bu bolalar va yoshlar uchun muloqot qilish, o'rganish, muloqot qilish va o'ynash uchun misli ko'rilmagan imkoniyatlar yaratib, ularni yangi g'oyalar va turli xil axborot manbalari bilan tanishtirish imkonini berdi.

Internet bilan bog'liq yoshlar uchun xavflar

Ammo bu imkoniyatlar jiddiy xavflarni keltirib chiqaradi. Kiberbulling va tengdoshlar zo'ravonligining boshqa shakllari yoshlarga har safar ijtimoiy media yoki tezkor xabar almashish platformalariga kirganlarida ta'sir qilishi mumkin. 30ta davlatdagi yoshlarning uchdan biridan ortig'i kiberbullingni boshdan kechirayotgani haqida xabar beradi va har beshinchi nafari shu sababli maktabni tashlab ketgan.

Bolalar va o'smirlar Internetda bo'lganda, nafrat so'zlari va zo'ravonlik, jumladan, o'z joniga qasd qilish va hatto o'z joniga qasd qilishga undaydigan xabarlarga duchor bo'lishlari mumkin. Yosh internet foydalanuvchilari ham ekstremistik va terroristik guruhlar tomonidan yollanishga moyil.

Raqamli platformalar bolalar va o'smirlarga zararli ta'sir ko'rsatadigan noto'g'ri ma'lumotlar va fitna nazariyalarini tarqatish uchun ham qo'llaniladi.

Eng katta tashvish - bu onlayn jinsiy ekspluatatsiya va suiiste'mol qilish tahdididir. Jinsiy aloqada bo'lgan bolalar uchun o'zlarining potentsial qurbonlari bilan bog'lanish, tasvirlar almashish va boshqalarni jinoyat sodir etishga undash hech qachon oson bo'lmagan. 25 mamlakatdagi bolalarning qariyb 80 foizi internetda jinsiy zo'ravonlik yoki ekspluatatsiya xavfi borligini his qilishgan.

Texnologiya kompaniyalari marketing maqsadlarida ma'lumotlarni to'plash uchun ularning shaxsiy hayotini buzsa, bolalar ham xavf ostida bo'lishi mumkin. Ilovalar orqali bolalarga marketing - va ortiqcha ekran vaqti - bolaning sog'lom rivojlanishiga putur etkazishi mumkin.

BMT yoshlarni Internetda himoya qilish uchun nima qilmoqda

Internetning chegarasizligi yoshlarning onlayn xavfsizligini ta'minlash global muammo ekanligini anglatadi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti turli dasturlar va tashabbuslar orqali bolalar va yoshlarni onlayn himoya qilish uchun faol ish olib bormoqda.

Kiberxavfsizlik

Bolalarni onlayn himoya qilish (COP) tashabbusi Xalqaro elektraloqa ittifoqi (ITU) tomonidan bolalarning onlayn xavfsizligi haqida xabardorlikni oshirish va hukumatlar, sanoat va o'qituvchilarga yordam berish uchun amaliy vositalarni ishlab chiqish uchun yaratilgan ko'p tomonlama tarmoqdir. XEIning Bolalarni onlayn himoya qilish bo'yicha qo'llanmasi barcha manfaatdor tomonlar uchun bolalar va yoshlar uchun xavfsiz va vakolatli onlayn muhitni rivojlantirishga qanday hissa qo'shish bo'yicha tavsiyalar to'plamidir.

Kiberbulling

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Bolalar jamg'armasi (UNICEF) ijtimoiy media platformalari bilan hamkorlikda kiberbullingga oid eng ko'p uchraydigan savollarga javob berdi va unga qarshi kurashish bo'yicha maslahatlar berdi. UNICEFning ushbu tashabbusi kiberbullingga chek qo'yishga qaratilgan.

Har bir noyabr oyining birinchi payshanba kuni Birlashgan Millatlar Tashkilotining Ta'lim, fan va madaniyat masalalari bo'yicha tashkiloti (YUNESKO) maktabdagi zo'ravonlik va zo'ravonlikka qarshi xalqaro kunni nishonlaydi va maktabdagi zo'ravonlikning barcha shakllari bolalar va o'smirlar huquqlarining buzilishi ekanligini tan oladi. ta'lim, sog'liq va farovonlikka. Kun butun dunyo bo'ylab manfaatdor tomonlarga o'quvchilarni maktabda va onlaynda xavfsiz saqlashga qaratilgan sa'y-harakatlarni kuchaytirish imkoniyatini beradi.

Raqamli asrda bolalar huquqlari

Bolalar huquqlari Bola huquqlari to'g'risidagi konventsiyada mustahkamlangan. Konventsiyaning bajarilishini nazorat qiluvchi BMTning Bola huquqlari bo'yicha qo'mitasi (CRC) raqamli dunyoda yoshlar va bolalarga qanday munosabatda bo'lish va ularning huquqlarini qanday himoya qilish kerakligini aniqladi.

Qo'mita 27 davlatdagi hukumatlar, fuqarolik jamiyati va 700 dan ortiq bolalar va o'smirlar bilan maslahatlashib, raqamli texnologiyalar ularning huquqlariga qanday ta'sir qilishi va ularni himoya qilish uchun qanday choralar ko'rilishini istashlarini so'radi. Xulosalar umumiy sharhda bayon etilgan.

Qo'mita davlatlarga bolalarni zararli va chalg'ituvchi kontentdan himoya qilish uchun qat'iy choralar ko'rishni, jumladan, qonunchilikni qabul qilishni tavsiya qildi. Shuningdek, bolalar raqamli muhitda sodir bo'ladigan zo'ravonlikning barcha turlaridan, jumladan, bola savdosi, genderga asoslangan zo'ravonlik, kibertajovuz, kiberhujumlar va axborot urushidan himoyalangan bo'lishi kerak. Raqamli texnologiyalardan foydalanishini tartibga soluvchi siyosatni ishlab chiqishda, shuningdek, texnologiyalarning o'zini ishlab chiqishda bolalarning qarashlari va tajribalarini hisobga olish kerak. UNICEF raqamli texnologiyalardan foydalanish ularning rivojlanishiga qanday hissa qo'shishini va qachon zarar yetkazish xavfini oshirishini yaxshiroq tushunish uchun bolalarning raqamli huquqlari, imkoniyatlari va xatarlari haqidagi ma'lumotlarni to'plash maqsadida Global Kids Online va Disrupting Harm loyihalarini qo'llab-quvvatlamogda.

Xavfsiz Internet kuni

BMT agentliklari va hamkorlari, jumladan xususiy sektor innovatorlari, ayniqsa, bolalar va yoshlar uchun onlayn xavfsizlikni yaxshilash ustida ishlamoqda. XEI, UNICEF va UNODC ko'magida har yili fevral oyida xavfsiz internet kuni nishonlanadi. Xavfsiz internet kuni raqamli sohadagi yangi muammolar va muammolar haqida xabardorlikni oshirishga qaratilgan.

Farzandingizni Internetdagi nomaqbul kontentdan qanday himoya qilish kerak kontent (axborot resursini to'ldirish)

Kontent xavfi zo'ravonlik, tajovuzkorlik, erotik va pornografiya, behayo so'zlar, irqiy nafratni qo'zg'atuvchi ma'lumotlar, anoreksiya va bulimiya targ'iboti, o'z joniga qasd qilish, qimor o'yinlari, giyohvand moddalar va boshqalarni o'z ichiga olgan materiallar (matnlar, rasmlar, audio, video fayllar, uchinchi tomon manbalariga havolalar) dir. Farzandingizga nomaqbul kontentga duch kelmaslikka qanday yordam berish mumkin:

Farzandingizni kattalar bilan maslahatlashishga o'rgating va bunday turdagi kiruvchi ma'lumotlar paydo bo'lganda darhol xabar bering;

Farzandlaringizga Internetda o'qigan yoki ko'rgan hamma narsa haqiqat emasligini tushuntiring. Ularni ishonchsiz narsalar haqida so'rashga o'rgating;

Internetda nima ko'rayotgani haqida so'rashga harakat qiling. Ko'pincha, bitta saytni ochgandan so'ng, bola boshqa shunga o'xshash manbalar bilan tanishishni xohlaydi.

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, mamlakatimizda Facebook'da 4,7 million, Instagram'da 3,7 million, LinkedIn'da 288 ming, Telegram'da 18 million, Odnoklassniki'da 16,7 million, Twitter'da 51,6 ming va V-Kontakte'da 2,6 million foydalanuvchi bor. Ularning aksariyati yoshlardir.

So'nggi paytlarda "ommaviy madaniyat" niqobi ostida yoshlarimiz ongu shuuriga salbiy ta'sir ko'rsatuvchi ma'naviy-ma'rifiy tanazzul, zo'ravonlik, turli yo'llar bilan boylik orttirish, milliy-ma'naviy madaniyatga rioya qilmaslik g'oyalarni targ'ib qilishga urinishlar bo'lmoqda., uning o'zgarishi va ba'zi hollarda uning yo'q qilinishi.

Internet tarmog'i orqali tarqatilayotgan zararli ma'lumotlar, turli buzg'unchi g'oyalar, ma'naviyatga putur yetkazuvchi illatlar aholi o'rtasida xavotir uyg'otmoqda.

"UZ" domenidagi saytlarda milliy mentalitetimizga yot bo'lgan, fuqarolar ongi, ruhiyati, ma'naviy-ma'rifiy tarbiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatuvchi materiallar yoki boshqa veb-resurslarga havolalar (foydalanuvchilar tomonidan) joylashtirilishi kuzatilmog'ida. , jumladan, yoshlar, va axloqsizlik, buzuqlik, pornografiya, shafqatsizlik, zo'ravonlik, qimor va xavfga asoslangan o'yinlar tashviqoti sifatida xizmat qilishi mumkin.

Birgina 2021-yil dekabr holatiga ko'ra, milliy domen maydonida 289 ta pornografik veb-saytlar aniqlangan va yana 91 tasi axloqsizlik va axloqiy buzuqlikni targ'ib qilish maqsadida xizmat qilishi mumkin. 2097 ta huquqbuzarlik holati qayd etilgan.

Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlarning o'zbek segmentida ma'naviy buzuqlikni targ'ib qiluvchi 130 ga yaqin guruh, sahifa va kanallar mavjud bo'lib, ularda 2646 ta material (foto, video, matn va boshqalar) tarqatilayotgani aniqlangan.

Bundan tashqari, madaniyat sohasida sodir bo'layotgan voqealar tahlili shuni ko'rsatadiki, badiiy filmlar, reklama (jumladan, ko'cha bannerlari), musiqa va videolarda faqat pul, boylik, axloqsizlik targ'ib qilinadi. Ayrim hollarda milliy ma'naviyatimizga mutlaqo zid bo'lgan sahna ko'rinishlari ko'rsatiladi.

Shu bois, axloqsizlikni targ'ib qiluvchi va diniy adovatni qo'zg'atuvchi kontent, tavakkalchilikni o'z ichiga oluvchi onlayn o'yinlar va pul tikish, oilaviy qadriyatlarni tan olmaydigan, jamiyatda tafakkurga zarar yetkazuvchi buzg'unchi g'oyalarni targ'ib qiluvchi veb-resurslarga qarshi kurashish umumiy ustuvor vazifa ekanligi ta'kidlandi. talaba yoshlar.

Yig'ilishda senatorlar internet tarmog'ida yoshlar va voyaga yetmaganlar uchun milliy kontentni rivojlantirish, ularning ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish madaniyatini oshirish va zararli axborotlardan

himoyalaniş masalalari yuzasidan Vazirlar Mahkamasiga parlament so'rovi yuborish to'g'risida qaror qabul qildi .

FOYDALANILGAN INTERNET MATERIALLARI

1. <https://www.canr.msu.edu/news/top-5-tips-in-keeping-youth-safe-in-virtual-environments>
2. <https://www.un.org/ru/global-issues/child-and-youth-safety-online>
3. <https://chernppk.ru/informatsiya-roditelyam/pamyatki-po-profilaktike-informatsionnoj-bezopasnosti/bezopasnost-molodezhi-v-sovremennom-informatsionnom-prostranstve.html>
4. <https://yuz.uz/ru/news/obsujden-vopros-zait-molodeji-ot-vrednoy-informatsii-v-internete-i-sotsialnx-setyax>
5. Ибрахимов, Б. (2023). НИ ВЕСЕЛОВСКИЙ КАК ИССЛЕДОВАТЕЛЬ СРЕДНЕЙ АЗИИ. *Interpretation and researches*, 1(4).
6. G'ulomjonov, O. (2023). OILAVIY HUQUQLARNI AMALGA OSHIRISH VA OILAVIY MAJBURIYATLARNI BAJARISH. *Namangan davlat universiteti Ilmiy axborotnomasi*, (7), 856-860.
7. Абдуллаев, А. Н. (2020). SOCIAL AND ECONOMIC FACTORS OF COUVOLUTION PROBLEMS. *Scientific Bulletin of Namangan State University*, 2(8), 150-155.
8. Tolibjonovich, M. T., & Rahimjon o'g'li, G. O. (2021). Prerequisites for the Development of a Leasing Mechanism in Public-Private Partnership. *International Engineering Journal for Research & Development*, 6 (SP), 5.